

Handläggare: Virginia Kustvall Larsson
Telefon: 08-508 09 000

Till
Östermalms stadsdelsnämnd
2008-05-15

Detaljplan för fastigheten Casablanca 1 m m (Värtapiren) i stadsdelen Ladugårdsgärdet, S-Dp 2006-06878-54

Svar på remiss från stadsbyggnadskontoret

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner stadsdelsförvaltningens yttrande över förslag till detaljplan för fastigheten Casablanca 1 m m (Värtapiren).

Göran Månsson
stadsdelsdirektör

Anders Lindgren
chef Parkmiljögruppen Norra Innerstaden

Sammanfattning

Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett förslag till detaljplan som möjliggör utbyggnad av Värtapiren. Inom hamnen pågår arbete med att modernisera och omstrukturera verksamheten. Parallellt pågår planering för ny bebyggelse i Södra Värtahamnen.

Stadsdelsnämnden har tidigare i samband med remiss av inriktningsbeslut avseende utfyllnad av Värtapiren framfört att nämnden är positiv till att bergmassorna från de stora infrastrukturprojekten i innerstaden kommer till användning för Värtahamnens utbyggnad och att hamn- och kryssningsverksamhet koncentreras till Värtapiren för att frigöra ytor för exempelvis bostadsändamål.

Stadsbyggnadskontoret gör bedömningen att det aktuella planförslaget inte medför betydande miljöpåverkan. Flera planerade tekniska åtgärder är positiva ur miljösynpunkt. Stadsdelsförvaltningen har inget att erinra mot planförslaget under förutsättning att landskapsbilden inte påverkas av passagerarramper från fartygen eller andra högre byggnader, buller och luftföroreningar begränsas och behov av utökad kollektivtrafik och säkra gång- och cykelstråk säkerställs.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Parkmiljögruppen Norra Innerstaden.

Bakgrund

Stadsbyggnadskontoret har begärt yttrande från Östermalms stadsdelsnämnd senast den 9 maj med anledning av ett förslag till detaljplan för fastigheten Casablanca 1 m m (Värtapiren). Stadsdelsförvaltningen har begärt och fått förlängd remisstid för att ärendet ska kunna behandlas på stadsdelsnämndens sammanträde den 15 maj 2008. Remisshandlingarna bifogas.

Ett samrådsmöte för allmänheten hölls av stadsbyggnadskontoret den 16 april 2008 i Scandic Ariadne, Södra Kajen 37, Stockholm. Planförslaget finns utställt på Östermalms stadsdelsförvaltning, Karlavägen 104 samt i Tekniska nämndhuset, Fleminggatan 4. Det är också utlagt på stadsbyggandskontorets hemsida, www.stockholm.se/sbk

Sammanfattning av remissen

I översiktsplan 1999 för Stockholm anges för Värtahamnen att verksamheten är strategiskt viktig för Stockholm och hamnen utgör riksintresse enligt miljöbalkens bestämmelser. Som underlag för stadens översiktliga beslut om hamnverksamheten har en strategi utarbetats och godkänts av Kommunfullmäktige i juni 2006. ”Att hamna rätt – Förslag till hamnstrategi för Stockholm” (2005-08-31) innebär bland annat att godstrafiken i huvudsak flyttas till Nynäshamn, att oljehantering vid Loudden avvecklas samt att kryssningstrafiken fördelas mellan Masthamnen, Frihamnen och Nynäshamn.

Kommunstyrelsen gavs uppdraget att samordna den fortsatta planeringen av hamnområdet Värtahamnen-Frihamnen. Stockholms Hamn AB har i Vision 2015 konkretiserat hur samordning kan ske mellan hamnens och stadens långsiktiga utvecklingsbehov.

Ett program för planering av området Hjorthagen-Värtahamnen-Frihamnen-Loudden upprättades under 2001 och har varit föremål för remiss och samråd. Programmet redovisar att förändringar i hamnens logistik gjort att andra verksamheter så som bostäder kan prövas i anslutning till hamnen. För programmet som godkändes av stadsbyggnadsnämnden i juni 2003 gäller att Värtapiren fortsättningsvis utvecklas för hamnverksamhet och att planeringen för delar av området fortsätter. Beslut om fortsatt detaljplanering fattades av stadsbyggnadskontoret i februari 2006. En lägesredovisning inför detta detaljplanearbete gjordes i stadsbyggnadsnämnden i januari 2008.

Syftet med denna detaljplan är att möjliggöra utbyggnad av Värtapiren till en modern hamnanläggning vid den nuvarande färjeterminalen. Utbyggnaden ger utrymme för nya kajplatser och bidrar enligt stadsbyggnadskontoret till ett mer effektivt markutnyttjande.

Planförslaget redovisar planerade åtgärder för Värtapiren vilka främst omfattar utfyllnad av befintlig pir med överskottsmassor bland annat från utbyggnad av Norra Länken och Citybanan. Värtapiren kommer etappvis att utökas till en yta på totalt ca 84 000 m² från dagens ca 32 000 m², vilket innebär att piren förlängs med 130 meter mot nordost och att Värtabassängen fylls ut ca 140 meter. Enligt plankartan medges en byggnadshöjd på 25 m på den inre delen av piren. Med hänsyn till risk för framtida höga vattenstånd anläggs piren på en höjd av ca 2,4 meter. Avståndet till Lidingös kommungräns blir ca 100 meter.

Förutom ny terminalbyggnad, lagerlokaler, tullhus och andra lokaler för hamnverksamhet kommer piren även att rymma uppställningsytor för lastbilar och trailers samt personbilar. Piren kommer i huvudsak att angöras av olika typer av roro- fartyg som främst hanterar gods som rullas av och på, medan kryssningsfartygen endast transporterar passagerare. En del av roro-fartygen är färjor som även tar passagerare. Järnvägsfärjor kommer att angöra en av- och påfartsramp för järnvägsvagnar som anläggs norr om piren.

Stadsbyggnadskontoret bedömer att planering för en utbyggd pir i ett befintligt hamnområde inte behöver vara betydande miljöpåverkan. Stadsbilden påverkas men i ett hamnområde bedöms utvidgning av en pir som en mindre förändring och det aktuella området uppges inte vara extra känsligt. Med nuvarande kunskapsunderlag bedömer

stadsbyggnadskontoret att den av Stockholms Hamn AB planerade utbyggnaden av Värtapiren inte innebär att en miljöbedömning med särskild miljökonsekvensbeskrivning enligt MB 6 kap. 12 § därför behöver upprättas. Konsekvenser under byggtiden redovisas i genomförandebeskrivningen.

Utfyllnaden i vattenområdet kräver miljötillstånd. Stockholms Hamn AB har hos miljödomstolen ansökt om tillstånd för hamnverksamhet och vattenverksamhet i Värtahamnen-Frihamnen. Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och tillstyrkts genom beslut i kommunstyrelsen den 16 april 2008. Till ansökan har upprättats en särskild miljökonsekvensbeskrivning (MKB) som även bifogas detaljplaneförslaget.

I det aktuella planförslaget redovisas i korthet miljökonsekvenser av den utbyggda Värtapiren samt påverkan under byggtiden. Boende i Hjorthagen bedöms främst påverkas under byggtiden då buller och högre halt luftföroreningar förväntas. Den utbyggda Värtapiren bedöms inte leda till ökade bullerstörningar för närboende eller ökade halter kvävedioxid i luften. Vattenmiljön påverkas främst genom grumling under byggtiden och av att nya fartygsrutter skapar nya strömmar i vattnet. Metoder för hantering och omhändertagande av förorenat och uppgrumlat bottensediment under byggtiden beskrivs i MKB för tillståndsansökan.

Den planerade utbyggnaden bedöms ge viss påverkan på landskapsbilden men uppges inte påverka vattenrummets minsta bredd. För att säkerställa en fortsatt bra genomströmning av vatten i Lilla Värtan kan enligt planförslaget den yttre delen av piren utföras som ett pelardäck under vilket vattnet kan strömma. Kväveläckage från bergmassor förväntas ge ett tillskott av kväve och bidra till en ökad belastning och kvävehalt lokalt i Lilla Värtan. En riskanalys har gjorts för hamnverksamheten där olika olycks-scenarier har identifierats.

Planerade förändringar av den tekniska försörjningen är att planområdet kommer att anslutas till ledningsnätet för fjärrvärme och fjärrkyla samt att både planerade och befintliga ytor i området kommer att anslutas till dagvattenrening med oljesavskiljare. Avfall kommer att uppsamlas i fraktioner med uppsamling för maskinell hantering. Elanslutning av fartyg vid kaj kommer att möjliggöras vilket kan minska bullerstörningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsnämnden har tidigare i svar på kommunstyrelsens remiss av inriktningsbeslut för utfyllnad av Värtapiren, Dnr 2008-29-006, framfört att nämnden är positiv till att bergmassorna från de stora infrastrukturprojekten i innerstaden kommer till användning för Värtahamnens utbyggnad och att hamn- och kryssningsverksamhet koncentreras till Värtapiren för att frigöra ytor för exempelvis bostadsändamål.

Stadsdelsnämnden framhöll även vikten av att energi- och mobilitetsfrågor får ligga högt på agendan i stadens stadsutvecklingsområden liksom att Stockholm bör ta ett samlat grepp om transport-, infrastrukturfrågor och bebyggelsefrågor inte bara för att anpassa sig till hot och risker beroende på klimatförändringen men också för att snabbt få ner utsläppen av växthusgaser. Dessa frågor bör enligt nämnden ingå som en självklar

del även i planeringen av Värtapirens utbyggnad och dess förväntade innehåll av verksamheter och bostäder. Detta ligger också väl i linje med den miljöprofilering av Norra Djurgårdsstaden som anges i stadens budget för 2008.

Det aktuella planförslaget innehåller ingen egen MKB men MKB:n som tillhör hamnens tillståndsansökan har bilagts. Stadsdelsförvaltningen framförde vid samrådet inför hamnens tillståndsansökan under 2004 synpunkter på det utkast till MKB som då förelåg, se bifogade skrivelse, Dnr 2004-334-360. De synpunkter som stadsdelsförvaltningen framförde tidigt i samrådsprocessen har till stor del beaktats i det fortsatta arbetet med MKB:n. Sedan dess har utfyllnaden av Värtapiren tillkommit och remissvar avseende den slutliga tillståndsansökan med MKB till miljödomstolen har beretts inom stadsledningskontoret och beslutats av kommunstyrelsen i april 2008.

Stadsbyggnadskontoret gör bedömningen att det aktuella planförslaget inte medför betydande miljöpåverkan. Flera planerade tekniska åtgärder är positiva ur miljösynpunkt, exempelvis anslutning till ledningsnätet för fjärrvärme och fjärrkyla, dagvattenrening och möjlighet till elanslutning av fartyg vid kaj. Stadsdelsförvaltningen har inget att erinra mot planförslaget under förutsättning att landskapsbilden inte påverkas av passagerarramper från fartygen eller andra högre byggnader, buller och luftföroreningar begränsas och behov av utökad kollektivtrafik och säkra gång- och cykelstråk säkerställs.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner stadsdelsförvaltningens yttrande över förslag till detaljplan för fastigheten Casablanca 1 m m (Värtapiren).

Bilagor

Inbjudan till samråd

Samrådsbrev

Planbeskrivning

Genomförandebeskrivning

Tjänsteutlåtande Dnr 2008-29-006 Remissvar utfyllnad av Värtapiren

Skrivelse Dnr 2004-334-360 Synpunkter utökat samråd Stockholms Hamn